

فهرست مطالب

- گروه انتشارات و هیئت مشاوران 2
- دبیاچه 7
- استفاده از درجستجوی حق انتخاب.....9
- نمونه برنامه های کارگاه 13

سازمان بین المللی آموزش و همکاری زنان در راه حقوق،
توسعه و صلح (WLP) یک سازمان بین
المللی و غیردولتی است برای توانمند کردن زنان و
دختران جهان جنوب به بازنگری و بازسازی
نقششان در خانواده، محله و جامعه. این سازمان می
کوشد تا از راه همکاری با سازمانهای زنان
در
آفریقا، آسیا و خاورمیانه، تهیه و تدوین برنامه های
یادگیری رهبری، و بسیج زنان برای تولید
اطلاعات و دانش به این هدف دست یابد. سازمان بین
المللی آموزش و همکاری زنان با تدوین و
تولید برنامه های چندرسانه ای و فرهنگ محور برای
رادیو، ویدئو، تلویزیون، CD-ROM و
اینترنت، سهم رهبری و مشارکت زنان را در ایجاد
جامعه مدنی افزایش می دهد.

گروه چاپ و نشر و کمیته مشاوره

هماهنگ کننده:

مهناز افخمی

مؤلفان طرح:

مهناز افخمی

آن آیزنبرگ

نانسی فلاورز

راکی گویال

هاله وزیری

با مشورت:

سهر آزونی

عایشه امام

امینه لمربی

رابعه نصیری

هیئت مدیره:

حفصت ابیولا

مهناز افخمی

ماریان رایت ادلن

خدیجه حق

عفاف محفوظ

ژاکلین پیتانگی

زنه به ورك تادس

مساعدت مالی:

هایوس (Hivos)

بنیاد فورد

نویب (NOVIB)

سازمان اوقاف ملی برای دمکراسی

بنیاد شیلر آدامز

همکاران و مشاوران برنامه:

ماریاشین عبدالله

غریزه ابمبا

لینا ابوحیب

سنگل اکسار

زینب انوار

سهر آزونی

سیون بنگفن جف

مهرانگیز کار

عصا خدر

ادیلیا کوکاه

امینه لمربی

سیندی مدارگلد

میشکا مجرمورانی

رابغه نصیری

آنا پینتو

رز شمالي

معروفه تختخودجو

سکینه یعقوبی

سایر شرکت کنندگان و

در نشست های مشاوره سال

صنعا الخیاط

بدره علاوه

مسغوده آموزگار

سعادیه دریسی آرمانی

عالیه عرسوقلی

آسابه آدو

شیوا بلاغی

جنیس برادمن

کمیته مشاوره بین المللی:

تسهیلگران

حفصت ابیولا

2000-2002:

عفیفه دیرانی آرسانیوس

سهر آزونی

شارلوت بانچ

تایس کورال

نانسی فلاورز

نوئلین حیزر

عایشه امام

زهرا کمال

اليزابت كلوين
سيلوي كوهن
ناديا ديويس
فرح ابراهيمي
هبا الشازلي
رابين گربر
ليان گراسمن
باربارا هيگ
آني هيلار
بوشرا جابره
سوزي جانسون
مونا كيدبي
ديويد كلهر
ويوين مانه
پرامادا منون
گيتا ميسرا
ادنا ميچل

فرهاد كاظمي
عصما خدر
امينه لمريني
عفاف محفوظ
آن اليزابت مير
رابعه نصيري
كومي نايدو
تريا عبید
آيو اوبه
ريگان رلف
آرونا رائو
كويتا رامداس
بوتانيا شعبان
زنه به ورك تادس

سایر شرکت‌کنندگان و تسهیلگران (ادامه)

گروه تولید:

طراح:

Xanthus Design

گرافیکست:

آویش خیره زاده

ویراستار فنی:

Castle Pacific Publishing

تولیدکنندگان:

شبانا کوئلهو

راکی گویال

ویراستار:

میچ رایلی

دوربین:

دای هارمون

گرافیک:

کیم کونل

مراحل پس از تولید:

Rainlake Productions

نسخه‌برداران و مترجمان:

لیندسی هولی

کلی اوکیف

ماریا قاعدی

انتخاب موزیک:

ایرج گرگین

در نشست‌های مشاوره سال 2000-2002:

نجات رشدی

سوزان دلرراس

زهرة رستمی

جوان ساندلر

دانا ویکرز شلی

روزانا ادین

حمیده ضیا

کارمندان سازمان WLP:

مگن براون

ابی جنکینز

شان مک‌آدام

آنا ورکمن

مترجمان شفاهی:

ایزابل باراجی

حوسی کرزای

رحیم صابر

چاری وس

نسخه فارسی:

مترجم: نغمه زربافیان

ویراستار: هرمز حکمت

مراحل پس از تولید:

کترین ارنند

نگار اسفندیاری

وچیک وزینوشکی

فیلم‌های ویدیویی در مؤسسه آزمایشی سیار سازمان WLP در مرکز توسعه رهبری ویلیام. اف بولجر واقع در مری‌لند آمریکا فیلمبرداری شده‌اند.

از هزاران تن از زنان آفریقا، آسیا و خاورمیانه که با همکاری ارزنده خود در کارگاه‌ها و برنامه‌های تعلیم رهبری در تهیه این مجموعه چند رسانه‌ای ما را یاری کرده‌اند، سپاسگزاریم.

دیباچه

در جست و جوی حق انتخاب، برنامه درسی چند رسانه‌ای در زمینه یادگیری رهبری، براساس تجارب و دانش گروهی از کوشندگان، متخصصان، آموزشگران، محققان و سیاست‌گذاران در بیش از 20 کشور آفریقا، آمریکا، آسیا و خاورمیانه تهیه شده است. بنمایه اصلی کتاب در جست و جوی حق انتخاب این است که تحولات اجتماعی زمانی به تامين و تثبیت حقوق بشر، دموکراسی، توسعه و صلح منجر می‌شود که همه افراد، بویژه زنان، به توانمندی رسند و به رهبرانی متعهد به گفت و گو و مشارکت جمعی تبدیل گردند و به روش تصمیم‌گیری افقی و مشارکتی روی آورند. هر چند که این ایده تاکنون به صراحت مورد تشریح و نظریه پردازی قرار نگرفته است، اما رهبران جوامع گوناگون در طی سال‌ها از آن برای دستیابی به بینش‌های مشترک و تعیین و تحقق اهداف مشترک بهره جسته‌اند.

من در دوران فعالیت‌هایم در زمینه حقوق سیاسی و مدنی زنان، ابتدا در ایران و سپس در جوامع مسلمان خاورمیانه، آسیا و آفریقا، به این واقعیت پی برده‌ام که هیچ جامعه‌ای به توسعه پایدار دست نخواهد یافت مگر اعضای آن همگی بتوانند در تعیین و تحقق اهداف و آرمان‌های خود سهیم شوند. در واقع، همین آگاهی مرا برانگیخت تا با همکاران و دوستانی که به کمک آنها سازمان بین‌المللی آموزش و همکاری زنان (WLP) را در سال 2000 بنیان نهادم این پیشنهاد را در میان گذارم که نخستین هدف ما پی‌ریزی یک ساختار مفهومی و یک متدولوژی رهبری مشارکتی باشد. ما با کسب تجارب بیشتر به این واقعیت پی بردیم که برای کارآمدی بیشتر به مشارکت رهبران زن برخاسته از میان مردم عادی و به یک نظام تکمیلی به منظور دقیق‌تر کردن مفهوم و روش خود نیاز داریم.

بین ژوئن 2000 و 2001، سازمان بین‌المللی آموزش و همکاری زنان، با متخصصان بین‌المللی در زمینه حقوق زنان، حقوق بشر، توسعه سازمانی، جامعه‌شناسی، حقوق و توسعه بین‌المللی به مشاوره و تبادل نظر پرداخت. ما در پی این دیدارها و مشورتها و با آزمودن این ایده در کارگاه‌هایی در مراکش، نیجریه و فلسطین کتاب در جست و جوی حق انتخاب: آموزه‌های رهبری برای زنان را در دسامبر 2001 منتشر کردیم. این کتاب به تشریح مفهوم رهبری و ساختار نظری آن و ارائه طرح‌های مطالعاتی به شیوه متقابل می‌پردازد تا بتواند به روش‌های کارآمد رهبری و ارتباطی و همکاری‌های آموزشی در جهت تحولات اجتماعی دست یابد.

در سال 2002 گفت و گوها و مشاوره‌های بین‌المللی در حوزه‌های مختلف، همراه با آزمون‌های مفهوم رهبری، در دوازده کشور-افغانستان، کامرون، هند، اردن، لبنان، مراکش، نیجریه، پاکستان (با پناهندگان افغان)، فلسطین، ترکیه، ازبکستان و زیمبابوه- ادامه یافت. بیش از

سه هزار زن و مرد با پیشینه‌های متفاوت شغلی، نژادی، مذهبی و زبانی در این کارگاهها شرکت کردند. سناریوهای مورد بررسی براساس نیازهای محلی هر کارگاه تنظیم می‌شدند تا شرکت‌کنندگان بتوانند مفاهیم آمده در کتاب در جست و جوی حق انتخاب را به شیوه‌های متناسب با فرهنگ خود بررسی کنند. واکنش‌ها و نظرات گردانندگان کارگاهها و هماهنگ‌کنندگان برنامه‌های میدانی در مورد کارآمد بودن تمرینها و آزمایشها به شیوه دوسویه، و درباره تاثیر منابع صوتی - تصویری در ترویج و توضیح روش‌های رهبری مشارکتی، منجر به شکل گرفتن این مجموعه چند رسانه‌ای شد.

در جست و جوی حق انتخاب برای استفاده در آن گونه فضاهای یادگیری طرح‌ریزی شده است که در آن شرکت‌کنندگان در مرکز تجربه یادگیری قرار گرفته اند. در چنین فضاهایی کسی به موعظه نمی‌پردازد و درس نمی‌دهد، بلکه، تکتک افراد به کشف توانایی‌های خود بر می‌آیند و دانش و تجربیات خود را با هم‌طرازانشان در میان می‌گذارند. در فضاهای یادگیری جمعی است که شرکت‌کنندگان با بهره جویی از سناریوهایی که پاسخ واحدی نمی‌طلبند، به یادگیری می‌پردازند؛ سناریوهایی که مفاهیم و تکنیک‌های رهبری را در فضائی دوستانه و سرشار از احترام متقابل به میان می‌آورند. هر فرد می‌آموزد که تفاوت عقیده و نگرش را بپذیرد، برای دستیابی به بینش مشترک تلاش کند و گوناگونی آرا و عقاید را - به رغم رسیدن یا نرسیدن به بینشی مشترک - محترم بشمارد. به این ترتیب، شرکت‌کنندگان به تدریج اما آگاهانه از گرایش به رهبری فردی دور می‌شوند و به سوی روش‌های دستجمعی و جوامع یادگیری دوسویه، انعطاف‌پذیر و تکامل‌پذیر حرکت می‌کنند؛ سازمان‌ها و جوامعی که در برابر اعضای خود پاسخگو و آماده سازگاری با هر گونه تغییر هستند. این روش یادگیری در ایجاد اعتماد به نفس و پیدایش فضایی آکنده از تساهل و همبستگی موفق بوده است.

در جست و جوی حق انتخاب ابزاری قابل انطباق با شرایط اجتماعی - فرهنگی جوامعی است که در آن مورد استفاده قرار می‌گیرد. این کتاب به انسان‌ها - بویژه زنان و دختران - این قدرت را می‌بخشد که تعیین‌کننده سرنوشت خود باشند و در تصمیم‌گیری‌های مرتبط با خانواده، جامعه، دولت و جهان نقشی مؤثر ایفا کنند. در جست و جوی حق انتخاب در همان حال که بر اهمیت ایجاد فرهنگ تشریک‌مساعی و احترام متقابل تأکید می‌کند، افراد را قادر می‌سازد که راه و روش پیشگیری از ستیزه جویی را فراگیرند و با گرایش به تقسیم قدرت برای نیل به عدالت اجتماعی به تلاش دستجمعی دست زنند.

مهناز افخمي
بنیان گذار و مدیر
سازمان بین المللی آموزش و همکاری زنان
در راه حقوق، توسعه و صلح

کاربرد کتاب در جست و جوی حق انتخاب

در جست و جوی حق انتخاب: برنامه درسی چند رسانه‌ای برای یادگیری رهبری به منظور استفاده سازمان‌های غیردولتی، گروه‌های زنان، مؤسسات توسعه و عمران، مربیان، کوشندگان نهضت‌ها، سازمان دهندگان و آموزش‌گران مدارس و دانشگاه‌ها به منظور توانمندسازی افراد- بویژه زنان و دختران - طراحی شده است تا به عنوان رهبر در روندهای تصمیم‌گیری مؤثر بر زندگی خود شرکت داشته باشند. در جست و جوی حق انتخاب از طریق یادگیری تجربی برنامه ریزی شده و با تأکید بر گفت و گو و احترام متقابل، مهارت‌های رهبری مشارکتی، تصمیم‌گیری‌های کارآمد و آینده‌نگرانه، تکنیک‌های تسهیلگری متقابل، مهارت‌های ارتباطی کارآمد و راهکارهای ترویجی مؤثر را ارتقا می‌بخشد. اصول رهبری و تعامل که شالوده کتاب در جست و جوی حق انتخاب است را می‌توان در پروراندن یادگیری جمعی در حوزه‌های گوناگون، از حقوق بشر و زنان تا دانش حقوقی، خشونت جنسی، قوانین خانواده، حقوق و بهداشت مربوط به تولید مثل، مشارکت‌های سیاسی و مشارکت در زمینه رأی دادن و حکومت به کار بست.

مجموعه چندرسانه‌ای در جست و جوی حق انتخاب از کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان و 3 عدد کتاب راهنما همراه با فیلم‌های ویدیویی تحت عنوان "یادگیری تسهیلگری متقابل"، "ارتباط به منظور تغییر" و "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" تشکیل شده است.

کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان، شالوده مفهومی در جست و جوی حق انتخاب را در فصل "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی" نوشته مهناز افخمی توضیح می‌دهد. شرکت‌کنندگان پس از گذراندن 12 جلسه به روش تعاملی و براساس مورد پژوهی‌های واقعی، برگرفته از سراسر جهان توانایی‌های رهبری را در خود تقویت می‌کنند و به ایجاد مشارکت‌های یادگیری مبتنی بر احترام، اصول اخلاقی، گفت و گو، منظور کردن عقاید متفاوت، یادگیری متقابل، تصمیم‌گیری براساس اتفاق‌نظر و فعالیت‌های همیارانه می‌پردازند.

کتاب راهنمای یادگیری تسهیلگری متقابل شامل مباحثات و تمرین‌های مؤثر برای بهتر کردن شیوه‌های تسهیلگری و منعکس‌کننده اصول رهبری همه گیر و مشارکتی است و به تسهیلگران در ایجاد محیطی کمک می‌کند که در آن شرکت‌کنندگان خود به پرورش مهارت‌های رهبری بپردازند. تسهیلگران از راه تمرین‌های مهارت‌سازی این مهارت‌ها را بدست می‌آورند: ترغیب گوش فرا دادن مبتنی بر مشارکت، تقسیم مسئولیت

برای فعالیتهای مربوط به رهبری، برانگیختن مباحثات، تشویق استقبال از عقاید متفاوت و کار کردن همیارانه.

فیلم ویدیویی "یادگیری تسهیلهای متقابل"، تکنیکهای تسهیلهای مورد استفاده سازمانهای شریک با سازمان WLP درخصوص هدایت کارگاههای رهبری زنان در افریقا، آسیا و خاورمیانه را عرضه میکند. شرکتکنندگان با شبیهسازی کارگاهها و نقد و بررسی تکنیکهای تسهیلهای مورد استفاده در آنها به بحث در مورد روشهای نوآورانه برای ایجاد محیطهای یادگیری جذاب و دموکراتیک میپردازند.

کتاب راهنمای ارتباط برای تغییر عبارت است از تمرین هائی برای تقویت مهارتهای ارتباط فردی و سازمانی از راه ایجاد شیوههای ترغیبی ارتباط، ارائه پیامهای قاطع و گیرا، طرحریزی راهبردهائی در زمینه پیکارهای ارتباطی و کاربرد مؤثر رسانه به منظور انتقال پیام.

فیلم ویدیویی "ارتباط برای تغییر" بر دو جنبه حیاتی ارتباط تأکید میکند: ارائه پیامهای رسانه‌ای و اجرای مصاحبه‌های رسانه‌ای. شرکای سازمان WLP از طریق مشورت با یک متخصص ارتباطات و شبیه‌سازیهای مصاحبه‌های تلویزیونی به مباحثه در خصوص راهبردهای ارائه پیام‌های مستدل و انتقال مؤثر آنها از طریق رسانه‌ها می‌پردازند.

کتاب راهنمای گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد شامل تمرین هائی در زمینه شرح و اجرای ترویج موفقیت‌آمیز تحولات اجتماعی است. این تمرینها شرکتکنندگان را برای بررسی و اجرای مراحل مختلف شکل بخشیدن به پیکارهای ترویجی توانا می‌کند؛ فعالیتهایی چون ایجاد ائتلافهای چندسویه و راهبردهای ترویجی مناسب در سطح منطقه.

فیلم ویدیویی "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" کوشندگانی از سازمانهای شریک با WLP (سازمان بین‌المللی مشارکت و همکاری زنان) در اردن، مالزی، مراکش و فلسطین را تصویر می‌کند که تجارب خود در زمینه استفاده از راهبردهای ترویجی برای پیکار با خشونت علیه زنان و ارتقای حقوق انسانی زنان را با دیگران در میان می‌گذارند. زنانی که در باره پیکارش برای گذراندن و اجرای قانون خشونت خانوادگی در مالزی توضیح می‌دهد. امینه لمیثی، اهل مراکش، در مورد پیکار رو به گسترش خود برای اصلاح قانون حمایت از زنان در مقابل مزاحمت‌های جنسی در محل کار صحبت می‌کند. سخنان سهیر آزونی در باره تلاش زنان فلسطینی برای فسخ مقرراتی است که کسب اجازه از ولی مرد را پیش از تقاضای گذرنامه ضروری می‌داند و عصما خدر از پیکار برای ریشه‌کن کردن قتل‌های حیثیتی در اردن سخن می‌گوید.

برنامه درسي كتاب در جست و جوي حق انتخاب تغييرپذير و قابل انطباق با هر محيط و موقعيتي است. اين انطباق از طريق جاگزين كردن مثال ها با نمونه هائي است كه از لحاظ فرهنگي با فضاي محيط سازگارند. مطالب جلسات و تمرين ها را نيز مي توان با توجه به نيازهاي شركتكنندگان اصلاح كرد و تغيير داد.

نمونه هاي برنامه درسي در اين جا نشان مي دهد كه چگونه از بخش هاي مختلف كتاب در جست و جوي حق انتخاب براي آموزش آموزشگران، ترويج يادگيري رهبري، پرورش مهارت هاي ارتباطي و ارائه راهبردهاي ترويجي در كارگاهها استفاده شده است. مدت هر كارگاه متفاوت است. هر يك از كارگاهها با تمرين هائي در باره مفاهيم اساسي رهبري مشاركتي آغاز ميشوند و با تمرين هائي پيرامون نحوه کاربرد اين مفاهيم در تعليم تسهيلگري، ارتباط يا فعاليت هاي ترويجي ادامه مي يابند.

نمونه برنامه‌های کارگاه آموزشی

3 روز آموزش آموزشگران

<u>روز اول</u>	<u>رهبری مشارکتی و تسهیلگری متقابل</u>
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان • تمرین‌هایی در باره قدرت و رهبری، صص 16-9، یادگیری تسهیلگری متقابل
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌ها در باره قدرت و رهبری • نقش تسهیلگر و یادگیری متقابل، صص 17-25، یادگیری تسهیلگری متقابل • تمرین‌های ویژه در زمینه تسهیلگری متقابل، صص 26-40، یادگیری تسهیلگری متقابل
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • تماشای فیلم ویدیویی "یادگیری تسهیلگری متقابل" همراه با تمرین 8: "تسهیلگری متقابل"، صص 32-38
<u>روز دوم</u>	<u>پرورش نفس برای رهبری و ارتباط با دیگران</u>
صبح	<p>کار کردن بر اساس جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان:</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه اول: چه کسی رهبر می‌شود؟ • جلسه سوم: بینش من چیست؟

بعداز ظهر • جلسه ششم: چگونه می‌توانیم یکدیگر را توانمند کنیم؟

- جلسه هفتم: چگونه می‌توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟
- جلسه هشتم: برنامه اجرایی ما چیست؟

عصر

- تمرین های ویژه در باره مهارت‌های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر
- تماشای فیلم ویدیویی "ارتباط برای تغییر" همراه با تمرین 3: "پیام‌های قاطع و گیرا"، صص 15-19
- ارزیابی روزانه

روز سوم ایجاد همکاری‌های آموزشی و ترویج کارآمد

صبح کار کردن بر اساس 44 جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان

- جلسه دهم: چگونه برای یک حرکت جمعی بسیج شویم؟
- جلسه یازدهم: چگونه در مسئولیت‌ها و دست‌آوردها با یکدیگر شریک شویم؟
- جلسه دوازدهم: چگونه یک سازمان موفق را تعریف می‌کنیم؟

بعداز ظهر • تمرین هائی در زمینه ترویج کارآمد، صص 9-35، گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد.

- تماشای فیلم و ویدیویی "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" همراه با تمرین 3: "مؤلفه‌های یک برنامه ترویجی"، صص 13-30

عصر

- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
- ارزیابی کارگاه
- خداحافظی و جشن

5 روز آموزش آموزشگران

<u>روز اول</u>	<u>رهبری مشارکتی</u>
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • اجزای سازنده رهبری: "رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، کتاب <i>آموزه‌های رهبری برای زنان</i> • تمرین‌هایی در زمینه قدرت رهبری، صص 9-16، <i>یادگیری تسهیگری متقابل</i>
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌ها در زمینه قدرت و رهبری
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • مباحثه پیرامون رهبری و همکاری‌های آموزشی • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم</u>	<u>تسهیگری متقابل</u>
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • نقش تسهیگر و یادگیری به شیوه متقابل، صص 17-25، <i>یادگیری تسهیگری متقابل</i> • تمرین‌هایی در باره تسهیگری متقابل، صص 26-40، <i>یادگیری تسهیگری متقابل</i>
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • تماشای فیلم ویدیویی "یادگیری تسهیگری متقابل" همراه با تمرین 8: "تسهیگری متقابل"، صص 32-38
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین مهارت‌های تسهیگری و فعالیت‌های مربوط به یادگیری رهبری • ارزیابی روزانه

روز سوم پروژه نفس برای رهبری و ارتباط با دیگران

صبح

- کار کردن با جلسات کتاب آموزه های رهبری برای زنان
- جلسه اول: چه کسی رهبر می شود؟
- جلسه دوم: نقش رهبری من در زندگی شخصی چیست؟
- جلسه سوم: بینش من چیست؟

بعد از ظهر

- جلسه چهارم: چگونه باید ارتباط برقرار کنیم؟
- جلسه پنجم: در خدمت آراء و سلیقه های متفاوت
- جلسه ششم: چگونه می توانیم یکدیگر را توانمند کنیم؟

عصر

- تمرین های ویژه در زمینه مهارت های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر
- تماشای فیلم ویدیویی ارتباط برای تغییر همراه با تمرین 3: "پیام های قاطع و گیرا"، صص 15-19
- ارزیابی روزانه

روز چهارم ایجاد همکاری های آموزشی و ترویج کارآمد

صبح

- کار کردن با جلسات کتاب آموزه های رهبری برای زنان:
- جلسه هفتم: چگونه می توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟
- جلسه هشتم: برنامه اجرایی ما چیست؟

بعد از ظهر • جلسه نهم: چگونه مهارت‌ها و استعدادهاي خود را پرورش دهيم؟

- جلسه دهم: چگونه براي يك حرکت جمعي بسيج شويم؟
- جلسه يازدهم: چگونه در مسئوليتها و دست‌آوردها با يکديگر شريك مي‌شويم؟
- جلسه دوازدهم: چگونه يك سازمان موفق را تعريف مي‌کنيم؟

عصر • تمرين هاي ويژه در زمينه ترويج کارآمد، صص 9-35، گسترش پيکارهاي ترويجی کارآمد

- تماشاى فيلم ويديوئى، "گسترش پيکارهاي ترويجی کارآمد" همراه با تمرين 3: "مؤلفه‌هاي يك برنامه ترويجی"، صص 13-30
- ارزيابى روزانه

روز پنجم تنظيم برنامه درسى

صبح • مباحثه در مورد تهيه و تنظيم مطالب براي مخاطبان خاص

بعد از ظهر • مشكل‌گشايى، جمع‌بندي، نتايج

- ارزيابى کارگاه

عصر • خداحافظي و جشن

3 روز یادگیری رهبری

<u>روز اول</u>	<u>رهبری مشارکتی</u>
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری، صص 16-9، یادگیری تسهیلگری متقابل • ارائه تمرین‌هایی در باره قدرت و رهبری
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • مباحثه در مورد رهبری و همکاری‌های آموزشی • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم</u>	<u>پرورش نفس برای رهبری و ارتباط با دیگران</u>
صبح	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه اول: چه کسی رهبر می‌شود؟ • جلسه دوم: نقش رهبری من در زندگی شخصی چیست؟
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه سوم: بینش من چیست؟ • جلسه چهارم: چگونه باید ارتباط برقرار کنیم؟
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه ششم: چگونه می‌توانیم یکدیگر را توانمند کنیم؟ • ارزیابی روزانه

روز سوم ایجاد همکاری‌های آموزشی

صبح

- کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان
- جلسه هفتم: چگونه می‌توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟
- جلسه هشتم: برنامه اجرایی ما چیست؟

بعد از ظهر

- جلسه نهم: چگونه برای یک حرکت جمعی بسیج شویم؟
- جلسه یازدهم: چگونه در مسئولیت‌ها و دستاوردها با یکدیگر شریک شویم؟

عصر

- جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
- ارزیابی کارگاه
- خداحافظی و جشن

5 روز یادگیری رهبری

<u>روز اول</u>	<u>تمرین مشارکتی</u>
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان • تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری، صص 16-9، یادگیری تسهیلگری متقابل
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • مباحثه در مورد رهبری و همکاری‌های آموزشی • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم</u>	<u>پرورش نفس برای رهبری و ارتباط با دیگران</u>
صبح	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه اول: چه کسی رهبر می‌شود؟ • جلسه دوم: نقش رهبری من در زندگی شخصی چیست؟
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه سوم: بینش من چیست؟ • جلسه چهارم: چگونه باید ارتباط برقرار کنیم؟
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه پنجم: در خدمت آراء و سلیقه‌های متفاوت • ارزیابی روزانه

روز سوم	ارتباط با دیگران (ادامه) و ایجاد همکاری‌های آموزشی
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین های ویژه در زمینه مهارت‌های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر • تماشای فیلم ویدیویی "ارتباط برای تغییر" همراه با تمرین 3: "پیام‌های قاطع و گیرا"، صص 15-19
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین هائی در زمینه مهارت‌های ارتباطی
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • کار کردن با جلسات کتاب آموزه های رهبری برای زنان • جلسه هفتم: چگونه می‌توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟ • ارزیابی روزانه
روز چهارم	ایجاد همکاری‌های آموزشی (ادامه)
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • کار کردن با جلسات کتاب آموزه های رهبری برای زنان • جلسه نهم: چگونه مهارت‌ها و استعدادهاي خود را پرورش دهیم؟
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه دهم: چگونه برای يك حرکت جمعي بسیج شویم؟
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه یازدهم: چگونه درمسئولیت‌ها و دستاوردها با یکدیگر شريك شویم؟ • ارزیابی روزانه

روز پنجم ترویج کارآمد

صبح

- تمرین های ویژه در مورد ترویج کارآمد، صص 9-35، گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد
- تماشای فیلم ویدئویی "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" همراه با تمرین 3: مؤلفه های یک برنامه ترویجی، صص 13-30

بعد از ظهر

- ادامه تمرین هائی در زمینه ترویج کارآمد

عصر

- جمع بندی
- ارزیابی کارگاه
- خداحافظی و جشن

3 روز پرورش مهارت‌های ارتباطی

<u>روز اول رهبری مشارکتی و ارتباط با دیگران</u>	
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان • تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری، صص 16-9، یادگیری تسهیلگری متقابل
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری
عصر	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه سوم: بینش من چیست؟ • جلسه چهارم: چگونه باید ارتباط برقرار کنیم؟ • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم برقراری ارتباط مؤثر</u>	
صبح	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه پنجم: در خدمت آراء و سلیقه‌های متفاوت • جلسه ششم: چگونه می‌توانیم یکدیگر را توانمند کنیم؟
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین‌هایی در زمینه مهارت‌های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • تماشای فیلم ویدیویی "ارتباط برای تغییر" همراه با تمرین 3: "پیام‌های قاطع و گیرا" • ارزیابی روزانه

روز سوم   ارتباطات رسانه‌ای

صبح   • ادامه تمرین هائی در زمینه مهارت‌های ارتباطی

بعد از ظهر   • تمرین هائی در زمینه ارتباطات رسانه‌ای، صص 26-33، ارتباط برای تغییر

عصر   • جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
• ارزیابی کارگاه
• خداحافظی و جشن

3 روز ترویج

<u>روز اول رهبری مشارکتی و پرورش نفس برای رهبری</u>	
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان • تمرین‌هایی درخصوص قدرت و رهبری، صص 9-16، یادگیری تسهیلگری متقابل
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری
عصر	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه دوم: نقش رهبری من در زندگی شخصی چیست؟ • جلسه سوم: بینش من چیست؟ • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم ارتباط با دیگران و ترویج کارآمد</u>	
صبح	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه پنجم: در خدمت آراء و سلیقه‌های متفاوت • جلسه هفتم: چگونه می‌توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟
بعدازظهر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین‌های ویژه در زمینه مهارت‌های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین‌هایی در زمینه ترویج کارآمد، صص 9-35، گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد • ارزیابی روزانه

روز سوم **حمایت کارآمد (ادامه)**

صبح

- تماشای فیلم ویدیویی "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" همراه با تمرین 3: "مؤلفه های یک برنامه ترویجی"، صص 13-30

بعدازظهر

- ادامه تمرین هائی در زمینه ترویج کارآمد

عصر

- جمع بندی و نتیجه گیری
- ارزیابی کارگاه
- خداحافظی و جشن

5 روز ترویج

<u>روز اول</u> <u>تمرین مشارکتی</u>	
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • "اجزای سازنده رهبری: رهبری به عنوان یادگیری شیوه‌های ارتباطی"، صص 5-15، آموزه‌های رهبری برای زنان • تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری، صص 16-9، یادگیری تسهیلگری متقابل
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین‌هایی در زمینه قدرت و رهبری
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • مباحثه در زمینه رهبری و همکاری‌های آموزشی • ارزیابی روزانه
<u>روز دوم</u> <u>پرورش نفس برای رهبری و ارتباط با دیگران</u>	
صبح	<p>کار کردن با جلسات کتاب آموزه‌های رهبری برای زنان</p> <ul style="list-style-type: none"> • جلسه دوم: نقش رهبری من در زندگی شخصی چیست؟ • جلسه سوم: بینش من چیست؟
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه پنجم: در خدمت آراء و سلیقه‌های متفاوت • جلسه ششم: چگونه می‌توانیم یکدیگر را توانمند کنیم؟
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین‌های ویژه در زمینه مهارت‌های ارتباطی، صص 11-23، ارتباط برای تغییر • تماشای فیلم ویدیویی "ارتباط برای تغییر" همراه با تمرین 3: "پیام‌های قاطع و گیرا" • ارزیابی روزانه

روز سوم	ایجاد همکاری‌های آموزشی
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • کار کردن با جلسات کتاب آموزه های رهبری برای زنان • جلسه هفتم: چگونه می‌توان به مفاهیم مشترک دست یافت؟ • جلسه هشتم: برنامه اجرایی ما چیست؟
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه دهم: چگونه برای یک حرکت جمعی بسیج شویم؟
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • جلسه یازدهم: چگونه در مسئولیت‌ها و دستاوردها با یکدیگر شریک شویم؟ • ارزیابی روزانه
روز چهارم	ترویج کارآمد
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین هائی در زمینه ترویج کارآمد، صص 9-35، گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • تماشای فیلم ویدیویی "گسترش پیکارهای ترویجی کارآمد" همراه با تمرین 3: "مؤلفه های یک برنامه ترویجی"، صص 13-30
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • ادامه تمرین هائی در زمینه ترویج کارآمد • ارزیابی روزانه
روز پنجم	حمایت کارآمد (ادامه)
صبح	<ul style="list-style-type: none"> • تمرین هائی در زمینه ارتباطات رسانه ای، صص 26-33، ارتباط برای تغییر
بعد از ظهر	<ul style="list-style-type: none"> • جمع‌بندی و نتیجه‌گیری • ارزیابی کارگاه
عصر	<ul style="list-style-type: none"> • خداحافظی و جشن